

ไอเอฟดีโพล: คดีฮั่ว สว. ชี้ 73% คาใจ กกต. อัมการเมือง

วันที่ 21 ก.ย. 2569 ไอเอฟดีโพลและเซอร์เวย์ โดย ศ.ดร.เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (ดร.แคน) ประธานสถาบัน การสร้างชาติ ประธานสถาบันอนาคตศึกษาเพื่อการพัฒนา และนางจิตติมา บุญวิทยา ผู้อำนวยการไอเอฟดีโพลและ เซอร์เวย์ แถลงผลสำรวจความคิดเห็น เรื่อง “ไอเอฟดีโพล: คดีฮั่ว สว. ชี้ 73% คาใจ กกต. อัมการเมือง” จากกลุ่ม ตัวอย่าง 1,237 ราย สุ่มช่วง 16-18 ก.ย. 2569 ครอบคลุม 6 ภูมิภาคทั่วประเทศ ค่าความเชื่อมั่น 95% และค่า คลาดเคลื่อน $\pm 3\%$

ไอเอฟดีโพลชี้ ประชาชนถึง 72.83% ไม่เชื่อมั่นว่า กกต. พิจารณากรณีเลือก สว. อย่างเป็นธรรม โดยตั้งข้อ สงสัยเรื่องไม่ขยายผลถึงขบวนการและฝ่ายการเมือง 26.08% คำชี้แจงไม่ชัด 20.64% และสองมาตรฐาน 19.42% ขณะที่ความหวังอยู่ที่ศาลและพลตำรวจสอบภาคประชาชน 41.63% และทางออกทางการเมืองคือแก้รัฐธรรมนูญปรับ ที่มาและบทบาท สว. 27.72%

ผลสำรวจในประเด็น “เชื่อมั่นมากน้อยเพียงใดว่า กกต. พิจารณากรณีการเลือก สว. อย่างเป็นธรรม” ผล สัมภาษณ์พบว่า ประชาชนระบุว่า ไม่เชื่อมั่นเลย 43.65% ค่อนข้างไม่เชื่อมั่น 29.18% ค่อนข้างเชื่อมั่น 15.04% ไม่ทราบ/ ข้อมูลไม่เพียงพอ 8.33% และเชื่อมั่นมาก 3.80% โดยเมื่อรวมผู้ตอบ “ค่อนข้างไม่เชื่อมั่น” และ “ไม่เชื่อมั่นเลย” เท่ากับ 72.83% ขณะที่ผู้ตอบ “เชื่อมั่นมาก” และ “ค่อนข้างเชื่อมั่น” รวม 18.84%

เมื่อเจาะลึกต่อในกลุ่มผู้ตอบ “ค่อนข้างไม่เชื่อมั่น” หรือ “ไม่เชื่อมั่นเลย” (รวม 72.83% 901 ราย) ถึง เหตุผล ที่ไม่เชื่อมั่นว่า กกต. พิจารณากรณีเลือก สว. อย่างเป็นธรรม พบว่า เหตุผลที่ถูกกระแสมากที่สุดคือ พิจารณาคดีเป็น รายบุคคล ไม่ขยายผลถึงขบวนการและฝ่ายการเมือง 26.08% รองลงมา ได้แก่ ชี้แจงเหตุผลวินิจฉัยไม่เพียงพอ ไม่ ชัดเจน 20.64% สองมาตรฐานในการใช้พยานหลักฐาน ใช้กับบางกลุ่ม แต่ไม่ใช้กับอีกกลุ่ม 19.42% กกต. ใช้ดุลพินิจ แทนศาล ทั้งที่ควรส่งพยานหลักฐานทั้งหมดให้ศาลเป็นผู้ไต่สวน 17.98% ตรวจสอบเส้นเงินไม่ถึงที่สุดทาง ไม่สืบสวน ขยายผล 12.76% และไม่มีความเห็น 3.12%

ในอีกด้านหนึ่ง กลุ่มผู้ตอบ “เชื่อมั่นมาก” และ “ค่อนข้างเชื่อมั่น” (รวม 18.84% 233 ราย) เมื่อพิจารณา เหตุผลที่เชื่อมั่นว่า กกต. พิจารณากรณีเลือก สว. อย่างเป็นธรรม พบว่า เหตุผลที่ระบุ ได้แก่ ดำเนินตามหลักฐาน ส่ง ฟ้องรายที่มีหลักฐานชัด ไม่หว่านแห 35.19% ไม่เอียงตามแรงกดดันตามกระแสการเมือง กลั่นกรองตามกฎหมาย 27.04% บ้านเมืองไม่สะดุด เดินหน้าต่อ โดยเฉพาะพัฒนาเศรษฐกิจ 19.31% ยังตรวจสอบต่อได้ในชั้นศาล หาก ภายหลังมีหลักฐานใหม่ 9.43% ส่งฟ้อง สว. ถึง 26 คน และเครือข่ายรวม 77 คน 7.73% และไม่ทราบ/ไม่มีความเห็น 1.30%

ประเด็นสำรวจเรื่อง หลัง กกต. มีมติกรณีฮั่ว สว. คิดว่า “ทางออกหรือที่พึงใด” จะทำให้คดีนี้ถูกตรวจสอบถึง ที่สุดได้? ผลสำรวจพบว่า ประชาชนเลือก ศาล/กระบวนการไต่สวนและวินิจฉัยพยานหลักฐาน 22.23% ให้สื่อ นักวิชาการ และภาคประชาชนติดตามตรวจสอบ 19.40% หมดหวัง ไม่มีทางออก/ไม่สามารถตรวจสอบให้ถึงที่สุดได้ 19.16% DSI/ตำรวจ/อัยการ ฟังคดีพอกเงิน อาญา และขบวนการจัดตั้ง 14.07% ไม่ทราบ / ไม่มีความเห็น 7.03% ดำเนินการตามกฎหมายปกติ ไม่ต้องมีมาตรการเพิ่มเติม 6.55% รัฐสภาใช้กลไกตรวจสอบ 6.22% และรวมตัวชุมนุม/ ประท้วงอย่างสันติ 5.34%

ส่วนคำถามสุดท้ายในกรณีนี้ คดีฮั่ว สว. ยังมีข้อสงสัยสำคัญที่ไม่คลี่คลาย และควรใช้ “ทางออกทางการเมือง” ไต มากที่สุด พบว่า ประชาชนเลือก แก้รัฐธรรมนูญ เพื่อปรับที่มาและบทบาทของ สว. 27.72% ปรับกลไกตรวจสอบ ทางการเมืองให้เข้มแข็งและโปร่งใสมากขึ้น 19.73% คงสถานะทางการเมืองเดิม และให้กระบวนการกฎหมายดำเนิน ต่อไป 16.09% ยุบสภาและจัดการเลือกตั้งใหม่ 13.58% ปรับองค์ประกอบรัฐบาล เช่น เปลี่ยนพรรคแกนนำหรือพรรค ร่วมรัฐบาล 7.84% จัดตั้งรัฐบาลเฉพาะกิจ เพื่อคลี่คลายสถานการณ์ 7.76% และไม่ทราบ/ไม่มีความเห็น 7.28%

7 นัยยะสำคัญ

- 1) 73% ไม่เชื่อมั่นความเป็นธรรมของ กกต. — ข้อกังขาลามถึงวิธีใช้อำนาจ ผู้ตอบ 72.83% ไม่เชื่อมั่นว่า กกต. พิจารณากรณีการเลือก สว. อย่างเป็นธรรม แบ่งเป็นไม่เชื่อมั่นเลย 43.65% และค่อนข้างไม่เชื่อมั่น 29.18% ขณะที่ในกลุ่มผู้ไม่เชื่อมั่น 58.04% ตั้งคำถามต่อกระบวนการพิจารณา ทั้งการชี้แจงเหตุผลไม่ชัดเจน 20.64% การใช้พยานหลักฐานสองมาตรฐาน 19.42% และการใช้ดุลพินิจแทนศาล 17.98% สะท้อนว่าปัญหาไม่ได้มีเพียงที่ผลมติ แต่รวมถึงความน่าเชื่อถือของกระบวนการที่นำไปสู่มติด้วย
- 2) 26.08% คาใจว่าการตรวจสอบยังไม่ถึงฝ่ายการเมืองและขบวนการ ในกลุ่มผู้ไม่เชื่อมั่น มีผู้ติดใจกรณียังไม่ดำเนินการถึงฝ่ายการเมือง 21 ราย 13.98% และการพิจารณาแยกรายบุคคล ไม่เชื่อมโยงเป็นขบวนการ 12.10% สะท้อนข้อสงสัยว่าการตรวจสอบครอบคลุมความเชื่อมโยงของผู้เกี่ยวข้องทุกระดับเพียงใด
- 3) 42% หวังพึ่งศาลและภาคประชาชนตรวจสอบ เมื่อรวมสองช่องทาง ผู้ตอบ 41.63% เลือกศาลและกระบวนการไต่สวน 22.23% และสื่อ นักวิชาการ และภาคประชาชน 19.40% สะท้อนว่าความคาดหวังต่อการตรวจสอบไม่ได้อยู่ที่ กกต. เพียงองค์กรเดียว แต่กระจายไปทั้งกระบวนการยุติธรรมและการตรวจสอบจากภาคสังคม
- 4) 14% คาดหวัง DSI-ตำรวจ-อัยการเดินหน้าคดีคู่ขนาน ผู้ตอบ 14.07% เลือก DSI ตำรวจ และอัยการเป็นช่องทางตรวจสอบ โดยมองไปถึงมิติอาญา ขบวนการจัดตั้ง และคดีฟอกเงิน สะท้อนความคาดหวังให้การตรวจสอบขยายไปถึงเส้นทางการเงินและความเชื่อมโยงเบื้องหลัง ไม่หยุดเพียงกระบวนการในชั้น กกต.
- 5) 19% ส่งสัญญาณความหมดหวังต่อระบบตรวจสอบ ผู้ตอบเกือบ 1 ใน 5 หรือ 19.16% ระบุว่า “หมดหวัง ไม่มีทางออก และไม่สามารถตรวจสอบให้ถึงที่สุดได้” สะท้อนความไม่มั่นใจว่ากลไกที่มีอยู่จะพาคดีไปถึงข้อยุติได้หรือไม่ และเป็นสัญญาณที่ต้องจับตาต่อความเชื่อมั่นของประชาชนในกระบวนการตรวจสอบ
- 6) 61% เท้าหนักให้ 3 ทางออกใหญ่ — แก่รัฐธรรมนูญ ปรับระบบตรวจสอบ และเลือกตั้งใหม่ ผู้ตอบรวม 61.03% เลือกการแก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อปรับที่มา สว. 27.72% ปรับกลไกตรวจสอบให้โปร่งใส 19.73% และยุบสภาเลือกตั้งใหม่ 13.58% สะท้อนว่าผู้ตอบส่วนหนึ่งมองหาทางออกที่มากกว่าการจัดการคดีเฉพาะหน้า และขยายไปถึงกติกา ระบบตรวจสอบ และโครงสร้างทางการเมือง
- 7) 5% เลือกการชุมนุมเป็นทางออก — ต่ำกว่าช่องทางตรวจสอบอื่นชัดเจน มีเพียง 5.34% ที่มองว่าการชุมนุมหรือประท้วงอย่างสันติจะทำให้คดีถูกตรวจสอบถึงที่สุด ต่ำกว่าศาล ภาคประชาชน และหน่วยงานสอบสวน สะท้อนว่าในสถานการณ์นี้ ผู้ตอบให้น้ำหนักกับช่องทางกฎหมายและการตรวจสอบมากกว่าการลงถนน

ข้อเสนอแนะ

- 1) กกต. ต้องแจ้งให้ชัด “ใครถูกดำเนินการ-ใครไม่ถูกดำเนินการ เพราะอะไร” กกต. ควรเปิดเผยสำคัญของเหตุผลและการใช้พยานหลักฐาน พร้อมแยกให้ชัดว่าแต่ละกรณีเป็น “ตรวจแล้วหลักฐานไม่พอ” “ยังตรวจไม่จบ” หรือ “ไม่พบข้อเท็จจริงรองรับ” เพื่อตอบข้อกังขาเรื่องคำชี้แจงและมาตรฐานการใช้พยานหลักฐาน
- 2) ให้กระบวนการศาลเดินหน้าตรวจสอบตามหลักฐาน กระบวนการไต่สวนควรเดินหน้าอย่างอิสระและรอบด้านตามอำนาจหน้าที่ หากพบข้อเท็จจริงเชื่อมโยงเพิ่มเติม ให้หน่วยงานที่มีอำนาจตรวจสอบต่อ สอดคล้องกับผลโพลที่ 22.23% เลือกศาลและกระบวนการไต่สวนเป็นช่องทางตรวจสอบมากที่สุด
- 3) ให้คดีอาญาและเส้นเงินเดินคู่ขนาน ให้ DSI ตำรวจ และอัยการตรวจสอบตามอำนาจ โดยแยกให้ชัดว่าเรื่องใดเป็นคดีเลือกตั้ง คดีอาญา หรือเส้นทางการเงิน และไม่จำเป็นต้องรอให้กระบวนการหนึ่งสิ้นสุดก่อนจึงเริ่มอีกกระบวนการ เพื่อให้การตรวจสอบเดินหน้าได้ทุกมิติ
- 4) ระหว่างคดียังไม่จบ วุฒิสภาต้องโปร่งใสเป็นพิเศษ การพิจารณาควรสำคัญควรเปิดเผยข้อมูล ขั้นตอน และผลการพิจารณาให้ตรวจสอบได้ง่าย ขณะที่กรณีที่มีส่วนได้ส่วนเสียควรมีกระบวนการที่ชัดเจนและเหมาะสม เพราะวุฒิสภามีบทบาททั้งในการกลั่นกรองกฎหมายและให้ความเห็นชอบบุคคลในตำแหน่งสำคัญ

- 5) ถ้าจะแก้ระบบ สว. ต้องเสนอแบบใหม่ให้ชัด พรรคหรือผู้เสนอแก้รัฐธรรมนูญต้องบอกให้ชัดว่า สว. ควรมาจากไหน มีบทบาทอะไร และตรวจสอบอย่างไร พร้อมเสนอร่างหรือรูปแบบใหม่ให้ประชาชนเห็นและเปรียบเทียบได้ ไม่ใช่พูดกว้าง ๆ เพียงว่า “ปฏิรูป สว.”
- 6) ทุกพรรคการเมืองต้องเปิดจุดยืนเรื่อง สว. ให้ชัด แต่ละพรรคควรตอบตรง ๆ 3 เรื่อง คือ ที่มา สว. / บทบาท สว. / ระบบตรวจสอบ สว. หากเสนอแก้รัฐธรรมนูญ ต้องระบุว่า จะแก้มาตราใด เปลี่ยนหลักอะไร และเสนอระบบแบบไหน เพื่อให้ประชาชนเห็นชัดว่าแต่ละพรรคจะคงอะไร เปลี่ยนอะไร และเปลี่ยนไปในทิศทางใด

ลักษณะประชากรและภูมิภาคสำรวจช่วง 16 – 18 กันยายน 1569 จำนวน 1,237 ตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะประชากรและภูมิภาคดังนี้ เพศ ชาย 43.33% หญิง 49.15% เพศทางเลือก 5.34% และไม่ประสงค์จะระบุ 2.18% ช่วงอายุ 18–25 ปี 14.90% อายุ 26–35 ปี 18.81% อายุ 36–45 ปี 22.93% อายุ 46–59 ปี 23.61% และตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป 19.75% ระดับการศึกษา ประถม/ต่ำกว่า 12.36% มัธยมต้น 19.53% มัธยมปลาย/ปวช. 23.27% อนุปริญญา/ปวส. 18.04% ปริญญาตรี 20.17% และสูงกว่าปริญญาตรี 6.63% อาชีพ ข้าราชการ/ลูกจ้างรัฐ/รัฐวิสาหกิจ 9.51% พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน 18.81% เจ้าของธุรกิจ/ประกอบอาชีพอิสระ 19.37% เกษตรกรรม/เลี้ยงสัตว์/ประมง 10.87% รับจ้างทั่วไป/ใช้แรงงาน 11.04% แม่บ้าน/พ่อบ้าน/เกษียณ 8.79% นักเรียน/นักศึกษา 8.59% และว่างงาน 13.02% ภูมิภาค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 33.55% ภาคเหนือ 18.11% ภาคใต้ 13.99% กรุงเทพฯ และปริมณฑล 13.42% ภาคกลาง 12.93% และภาคตะวันออก 8.00%

ติดต่อ/สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม FB: IFD Poll & Survey, www.ifd.or.th

E-mail: ifd-pollsury@ifdpoll.com, 065-567-2266

ไอเอฟดีโพล: คดี อ้ว สว.

73% คาใจ กกต. อุมการเมือง

เชื่อมั่นมากน้อยเพียงใดว่า กกต. พิจารณากรณีการเลือก สว. อย่างเป็นธรรม

ไม่เชื่อมั่นเลย	ค่อนข้างไม่เชื่อมั่น	ค่อนข้างเชื่อมั่น	เชื่อมั่นอย่างมาก	ไม่ทราบ / ข้อมูลไม่เพียงพอ
43.65%	29.18%	15.04%	3.80%	8.33%
72.83%		18.84%		

เหตุผลที่ไม่เชื่อมั่นว่า กกต. พิจารณาอย่างเป็นธรรม

ผู้ตอบ “ค่อนข้างไม่เชื่อมั่น” + “ไม่เชื่อมั่นเลย” รวม 72.84%
ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด = 901 ราย

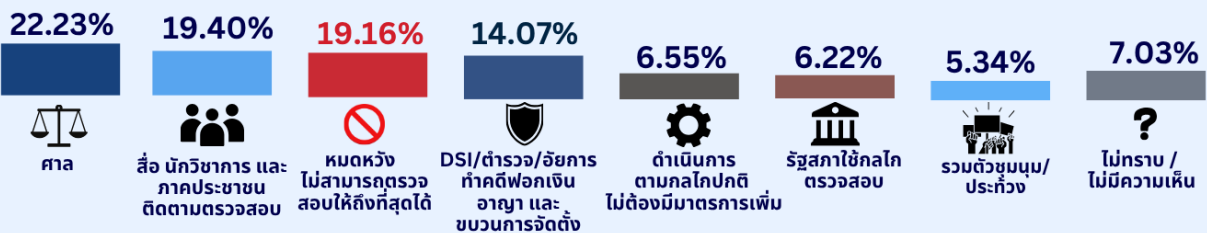
- 1 พิจารณาคดีเป็นรายบุคคล ไม่ขยายผลถึงขบวนการและฝ่ายการเมือง 26.08%
- 2 ชี้แจงเหตุผลวินิจฉัยไม่ชัดเจน 20.64%
- 3 สองมาตรฐานในการใช้พยานหลักฐาน 19.42%
- 4 กกต. ใช้ดุลพินิจแทนศาล ทั้งที่ควรส่ง ให้ศาลเป็นผู้ไต่สวน 17.98%
- 5 ตรวจสอบเส้นเงินไม่ถึงที่สุด ไม่สืบสวนขยายผล 12.76%
- 6 ไม่มีความเห็น 3.12%

เหตุผลที่เชื่อมั่นว่า กกต. พิจารณาอย่างเป็นธรรม

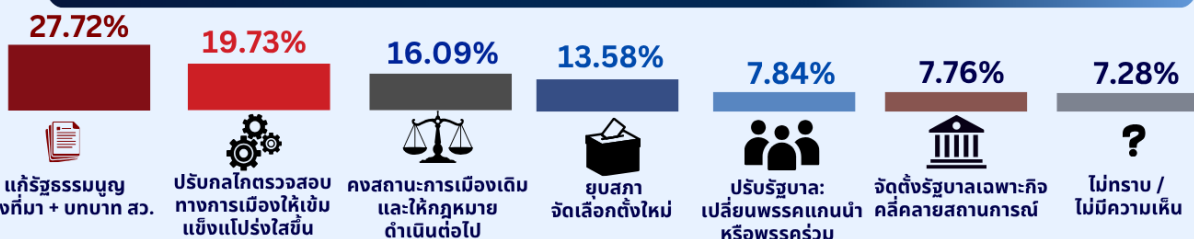
ผู้ตอบ “เชื่อมั่นมาก” + “ค่อนข้างเชื่อมั่น” รวม 18.84%
ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 233 ราย

- 1 ดำเนินตามหลักฐาน ส่งฟ้องรายที่มีหลักฐานชัด 35.19%
- 2 ไม่เอียงตามกระแสกดดันทางการเมือง 27.04%
- 3 บ้านเมืองไม่สะดุด เดินหน้าต่อ โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจ 19.31%
- 4 ยังตรวจสอบต่อไปในชั้นศาล หากมีหลักฐานใหม่ 9.43%
- 5 ส่งฟ้อง สว. ถึง 26 คน + เครือข่าย รวม 77 คน 7.73%
- 6 ไม่ทราบ / ไม่มีความเห็น 1.30%

หลัง กกต. มีมติกรณีอ้ว สว. คิดว่า “ทางออกหรือที่พึงใจ” จะทำให้คดีนี้ ถูกตรวจสอบถึงที่สุดได้?

หากคดีอ้ว สว. ยังมีข้อสงสัยสำคัญที่ไม่คลี่คลาย ควรใช้ “ทางออกทางการเมือง” ไດ มากที่สุด?

ลักษณะประชากรและภูมิภาค: สุ่มจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,237 คน ส่ว 16-18 ก.ย. 69 จำแนกตามลักษณะประชากรและภูมิภาค ดังนี้ เพศ ชาย 43.33% หญิง 49.15% เพศทางเลือก 5.34% และไม่ประสงค์ระบุ 2.18% ช่วงอายุ 18-25 ปี 14.90% อายุ 26-35 ปี 18.81% อายุ 36-45 ปี 22.93% อายุ 46-59 ปี 23.61% และตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป 19.75% ระดับการศึกษา ประถม/ต่ำกว่า 12.36% มัธยมต้น 19.53% มัธยมปลาย/ปวช. 23.27% อนุปริญญา/ปวส. 18.04%ปริญญาตรี 20.17% และสูงกว่าปริญญาตรี 6.63% อาชีพ ข้าราชการ/ลูกจ้างรัฐ/รัฐวิสาหกิจ 9.51% พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน 18.81% เจ้าของธุรกิจ/ประกอบอาชีพอิสระ 19.37% เกษตรกร/เลี้ยงสัตว์/ประมง 10.87% รับจ้างทั่วไป/อิสระงาน 11.04% แม่บ้าน/พ่อบ้าน/เกษียณ 8.79% นักเรียน/นักศึกษา 8.59% และว่างงาน 13.02% ภูมิภาค ภาคตะวันออก/เหนือ 33.55% ภาคเหนือ 18.11% ภาคใต้ 13.99% กรุงเทพฯ และปริมณฑล 13.42% ภาคกลาง 12.93% และภาคตะวันออก 8.00%